

visoko iznad vsega posvetnega. Odtod njegova ljubezen do znanosti, požrtvovalnost in pripravljenost, tudi trpeti za svoje prepričanje, ne glede na korist in ljudsko sodbo. Čeprav je dosegel vso slavo in časti na pretek, se ni prevzel. Ostal je skromen, a samozavesten in nepopustljiv, kadar je šlo za idejo.

Kot človek vélikega formata in plemenitnik po srcu je delal vse in vselej z isto nesebično, čisto mislijo: kako najbolje služiti domovini. Z besedo in s pismom je kot učenjak v svetu množil in širil slavo hrvatskega imena, doma pa neustrašno branil pravice svojega naroda pred oblastniki. Nikdar ni skrival prepričanja, nikoli ni obračal plašča po političnem vetru. Zato je zaradi svoje močatosti pretrpel marsikatero krivico. Kot raziskovalec, ki je bil trdno prepričan o pravilnosti svojega stališča, je zaradi žareče ljubezni do znanosti doživel nekatero bridkost. Njegovo človečansko odličnost pa kaže dejstvo, da je bil vselej prepričan in nepopustljiv pacifist. V oporoki je zapisal tele pomembne besede: „Kakor med svetovno vojno in po nji, hočem tudi še mrtev obsoditi vojno in vojno stanje po svetu, ki je ugonobilo in še ugonablja človeštvo.“

Ob solinski predmestni baziliki v Manastirinah, kjer so okrog sv. Dujma pokopani starokrščanski mučenci, spi v kamenitem sarkofagu don Frane. Prekrasen razgled se odpira s tega starodavnega pokopališča, ki ga je Bulič sam odkopal izpod stoletnih ruševin: na Mosor in Klis se obrača pogled, pa preko Solina na Vranjic sredi morskega zaliva in zadaj na Split s cesarsko palačo. Dokler bodo ohranjene solinske izkopine, dokler bo stal splitski Peristil, Buličevo ime ne bo pozabljeno.

K. Dobida.

OBZORNIK

Zanimiva knjiga. Pri znani francoski založbi „Edition de la Nouvelle Revue Critique“ je pred nekaj meseci izšla obsežna knjiga „*De Weimar au Chaos*“ (Von Weimar, über Potsdam, nach...). Pisec te izredno zanimive knjige je anonimni general nemškega Reichswehra, ki je iz najbližje okolice zasledoval vse zakulisne politične dogodke v sedanji Nemčiji. Knjiga je pisana v obliki dnevnika in nam prikazuje politična dogajanja v državi od 30. maja 1932. do 30. januarja 1933. General nam tu popisuje na jasn in neposreden način padec kanclerja Brüninga, Schleicherjevo in Papenovo vlado in končuje z imenovanjem Hitlerja za nemškega kanclerja. Iz knjige spoznamo tematično zgodovino sedanje Nemčije, najrazličnejša notranja trenja, posamezne politične osebnosti, ki so ostro in neprizanesljivo označene, skratka vse odgovorne in usodo Nemčije vodeče mo-

že, kako spletkarijo, kako se trgajo za najvidnejša mesta in skušajo uresničiti bodisi svoje dobre ali pa slabe smotre. Premnoge izjave so podprte z dokumenti, komentarji in podrobnimi popisi. Ta dnevnik nam marsikaj pokaže v drugačni luči; marsikaj, kar nam bi bilo sicer nejasno in nerazložljivo, razumemo in globlje dojamemo. Zlasti so važna v tej knjigi poglavja o nemškem tajnem oboroževanju, o raznih političnih načrtih in posebno o gibanju nacionalnega socializma, ki ga general zaničuje. Hitler je tako živo popisan, da poslej razumemo njegova dejanja bolj ko iz obsežnih in podrobnih knjig o njegovi ideologiji in smeri. Prav tako je popisan tudi zvito-repi, salonski Papen in stari umrli predsednik nemške države Hindenburg. Ali se bodo generalove prerokbe uresničile, bo pokazala bližnja bodočnost. Nekatere misli v knjigi so pa verjetne. (ao)